

som aldrig — jeg tror ikke i de sidste 10
 Aar — er negtet; nogenfømhelst Bevilling til
 denne Fabrikdrift, som har været forlangt hos
 Regjeringen, og selv indenfor denne Grændse
 af en Mil fra Kjøbstæderne har der dog
 visse Tilfælde, hvor Forholdene særlig talte
 derfor, været ansøgt om og givet saadanne Be-
 villinger. Jeg tror derfor, at man maa sige,
 at vor nuværende Lovgivning hidtil ikke har
 været til Hindring i saaa Henseende, og lige-
 overfor den Frygt, der har reist sig paa
 ikke saa Steder, dels i vore Kjøbstæder og dels
 mellem Brændevinsbrænderne, for de skadelige
 Følger, som det kunde have for deres Næring,
 om man vilde give den Frihed, som Regjerin-
 gen har foreslaaet, fandt jeg, at der kunde være
 nogen rimelig Anledning til at sige: Vel, saa
 blive vi ved det Bestaaende. Nu ser jeg, at
 Flertallet af Udvalget har ment, at det var
 uforholdent at tage Hensyn dertil. Jeg maa
 ganske henstille denne Sag; jeg kan kun sige,
 at jeg anser for principrigtigt, hvad Udvalgets
 Flertal har foreslaaet; men jeg tror, at man
 af Hensyn til samtlige forhaandenværende Din-
 stændigheder ikke uden Nødvendighed bør vække
 Uro og Betyrning paa de forskellige Steder,
 og at man for at lette Sagens videre Gang
 gjerne kan blive staaende ved hvad Lændsthinget
 har foreslaaet. Jeg for mit Bedkommende
 kunde være mest tilbøielig hertil. Denne
 Side af Sagen er alisaa i mine Dine
 — som de Herrer vilde se — en ganske
 underordnet Side af Spørgsmaalet; men af
 meget stor Bigtighed er den anden Side,
 nemlig den, der vedrører Forandringen i den
 nuværende Bestatningsform, hvormed der blev
 gjort en Overgæng — vistnok en meget læn-
 peltig; men dog en bestemt Overgæng — til
 et nyt System for Bestatningen, nemlig den
 saakaldte Udbyttebestatning. Jeg har dels i
 de Motiver til Lovforslaget, som trykte have
 været meddelte Rigsdagen, dels i flere udfør-
 lige Foredrag i det andet Thing haft Veilig-
 hed til at gjøre Rede for hvilken stor og
 væsentlig Betydning det i mine Dine havde
 for hele denne Industri, om man nu gik over
 til denne Udbyttebestatning. Jeg anser det
 for at være et særdeles vigtigt Spørgsmaal,
 naar vi skulle haabe, at denne Industri her

Landet skal naae en virkelig blomstrende
 Tilstand, og det var mig derfor meget smerte-
 ligt, at jeg ikke kunde trænge igjennem med
 denne min Overbevisning i det andet Thing.
 Grunden hertil maa jeg imidlertid forklare for
 det høie Thing. Den første Grund dertil var
 den, at, kort efter at Sagen var kommet in-
 der Forhandling i det andet Thing, afholdtes
 der et stort Møde af Brændevinsbrændere fra
 hele Landet her i Kjøbenhavn, og paa dette
 Møde blev den foreslaaede Plan drøftet; man
 udtalte sig der i Allmindelighed imod den og
 foreslog i den Henseende at blive ved det
 Gamle, og man vedtog en Resolution i den
 Henseende. Det viste sig imidlertid, at en
 stor Mængde — i alt Sald Udskillige — af
 dem, som havde været tilstede ved dette Møde,
 ikke havde haft den tilstrækkelige Veilighed til
 at sætte sig ind i alle de Forhold, som komme
 i Betragtning ved denne Sags Afgjørelse, og
 derfor er det ogsaa senere blevet tydeligt, at
 en Del af dem, som tidligere havde været be-
 stemte Modstandere af den den Gang fore-
 slaaede Bestatning, ere komne til at erkjende,
 at de i deres Modstand derimod have taget
 fejl. Dette gælder navnlig om to Klasser
 Fabrikanter, nemlig for det Første de mindre
 Brændevinsbrændere, som ere blevne omtalte
 flere Gange her i Dag; de ere ved at efterse,
 hvor Meget de komne til at statte af hver
 Pot Brændevin, komne til at se, at det Ud-
 bytte de større Brændevinsbrændere i dette
 Møde havde vedkjendt sig at faae af en
 Lønne Karrum, var meget større end deres,
 hvøraf altsaa Følgen vil blive, at den Skat,
 som de maa betale af hver Pot Brændevin,
 de kunne sælge i Virkeligheden er større end
 den, de større Brændevinsbrændere maa betale.
 Det erede Thing maa nemlig erindre, at der
 nu ikke stattes af hver Pot Brændevin, men
 af hver Lønne, som indkæstet; naar altsaa
 en Brændevinsbrænder kan faae f. Ex. 24
 Potler Brændevin ud af denne Lønne, og en
 anden kun kan faae 16; saa kommer altsaa
 det første til at betale 4 R. i Skat for hver
 6 R., som den anden maa betale. Det er
 nu altsaa gaaet op for dem, at det virkelig
 forholdt sig, som jeg havde sagt, men de havde
 ikke troet mig. Disse mindre Fabrikanter ere